

Keilson, Hans – Komedie in mineur

Van Genneep, 127 pagina's

Hans Keilson wordt wereldwijd geroemd en superlatieven schieten daarbij tekort. Er wordt van hem zelfs beweerd dat zijn werk de naziperiode en de holocaust in een nieuw licht plaatsen. Ik doe niets af aan het schrijverschap van Keilson, maar deze laatste loftuiging is pure onzin. Ook zou ik hem niet willen rekenen tot 's werelds allerbeste schrijvers, zoals Francine Prose kennelijk vindt in The New York Times Book Review.

In Komedie in mineur schetst Keilson op een compacte en vooral ook in een goed geschreven stijl niets meer dan een petit histoire. Over mensen en hun gedrag en houding jegens een bezetter uit den vreemde. Sommigen zijn in staat tot persoonlijke moed, anderen niet. Keilson geeft er blijk van iets van mensen te begrijpen en laat zich niet verleiden tot nietszeggende morele oordelen, laat staan veroordelingen.

Burgers die niet in staat waren zich meer of minder lijdelijk tegen de Duisters te verzetten, worden – ook al betekende dat dat ze medeburgers bij de vijand aanbrachten – niet neergezet als minderwaardig of misdadig. Bij Keilson blijven zij mensen, beklagenswaardig met een lot vaak jammerlijker dan dat van hen die zij aangaven maar uiteindelijk is dat een zaak van het persoonlijke geweten. Het gaat hem er niet om hen te veroordelen, veel meer gaat het hem erom baan te geven aan die toevallig 'goede' politieagent die wist te voorkomen dat onderduik biedende burgers een afschuwelijk lot moesten ondergaan.

Een sympathieke roman, novelle haast. Maar geen werk dat de

holocaust in een ander of nieuw licht plaatst.

Enno Nuy

Maart 2011